ALLIANTIE INFORMELE STEUN JEUGD EN GEZIN

Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin
[redacted]

12 oktober 2026

Geachte heer, mevrouw,

In mei 2026 heeft de Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin gemeenteraden opgeroepen om informele steun een volwaardige plaats te geven in het lokale jeugd- en preventiebeleid.

De Alliantie bestaat uit een breed verband van organisaties die kinderen, jongeren, (aanstaande) ouders en gezinnen ondersteunen via onder meer vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, steunfiguren en familie-en buurtnetwerken.

Als vervolg op onze oproep mailen we u hierbij een voorbeeldmotie 'Structurele borging van informele steun voor jeugd en gezin', die u op maat kunt maken voor uw gemeente. We sturen deze motie aan alle gemeenten van Nederland. We realiseren ons dat er uiteraard gemeenten zijn die al veel aandacht hebben voor informele steun en gemeenten die één of meerdere partners van de Alliantie al steunen, soms al jaren.

We hopen dat de motie ondersteunend is in gemeenten waar dit nog niet het geval is of waar nog meer mogelijk en nodig is. Opdat informele steun niet als tijdelijk of vrijblijvend extra aanbod wordt beschouwd, maar als een duurzaam onderdeel van de sociale basis rondom jeugd en gezin.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact met ons opnemen. Wij kunnen u eventueel ook doorverwijzen naar één van de Alliantiepartners, mocht u verder willen overleggen over de motie.

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Met vriendelijke groeten,

Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin

Bijlage 1:

Motie: Structurele borging van informele steun voor jeugd en gezin

De gemeenteraad van [naam gemeente], in vergadering bijeen op [datum], bij de behandeling van [begroting/kadernota/beleidsnota sociaal domein],

constaterende dat:

- de Hervormingsagenda Jeugd inzet op preventie, normaliseren, een sterke sociale basis en stevige lokale teams;
- informele steun kan ontstaan vanuit het eigen netwerk van kinderen en gezinnen en georganiseerd kan worden via vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, maatjes, steunfiguren, steun- en buurtgezinnen en maatschappelijke organisaties;
- niet ieder kind of gezin ervaart een toereikend sociaal netwerk;
- informele steun professionele hulp niet vervangt, maar deze kan aanvullen en kan bijdragen aan het voorkomen van onnodige escalatie en instroom in zwaardere jeugdhulp;
- [lokale constatering invoegen, bijvoorbeeld: verschillende voorzieningen voor informele steun binnen de gemeente afhankelijk zijn van tijdelijke of jaarlijks vastgestelde financiering];

overwegende dat:

- informele steun vóór, naast en na professionele hulp van betekenis kan zijn, waarbij noodzakelijke behandeling en bescherming tijdig beschikbaar moeten blijven;
- continuïteit in beleid, samenwerking en financiering nodig is om informele steun duurzaam beschikbaar te houden;
- vormen van informele steun verschillen in aard en ondersteuningsbehoefte en de gemeente daarom ruimte moet houden voor een lokaal passende inrichting;
- structurele borging van informele steun bijdraagt aan een sterke sociale basis rondom kinderen, jongeren en gezinnen;

verzoekt het college:

1. informele steun, waaronder zowel het versterken van het eigen netwerk als georganiseerde vormen van informele steun, expliciet en duurzaam te positioneren binnen het lokale jeugd-, preventie- en sociale-basisbeleid;
2. te bevorderen dat informele steun structureel wordt verbonden met lokale teams en professionele ondersteuning, zodat deze waar passend vóór, naast en na professionele hulp kan worden ingezet;
3. bij de eerstvolgende kadernota of begroting een voorstel aan de raad voor te leggen voor de duurzame en, waar passend, meerjarige beleidsmatige en financiële borging van lokaal benodigde en kwalitatief verantwoorde vormen van georganiseerde informele steun;
4. de raad bij dit voorstel inzicht te geven in de wijze waarop continuïteit, toegankelijkheid, kwaliteit en samenwerking worden geborgd, met behoud van het budgetrecht van de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:
[naam raadslid] – [fractie]
[naam raadslid] – [fractie]
[naam raadslid] – [fractie]

Toelichting voor raadsleden

In mei 2026 heeft de Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin gemeenteraden opgeroepen om informele steun een volwaardige plaats te geven in het lokale jeugd- en preventiebeleid. De Alliantie bestaat uit een breed verband van organisaties die kinderen, jongeren, (aanstaande) ouders en gezinnen ondersteunen via onder meer vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, steunfiguren en familie- en buurtnetwerken.

Informele steun biedt nabijheid, continuïteit en ondersteuning in het dagelijks leven. Zij kan stress verminderen, het sociale netwerk ondersteunen en problemen eerder bespreekbaar maken. Informele steun vervangt noodzakelijke professionele zorg niet, maar kan deze aanvullen, beter laten aansluiten op het gewone leven en bijdragen aan het voorkomen van escalatie of onnodige instroom in zwaardere jeugdhulp.

De Hervormingsagenda Jeugd zet in op preventie, normaliseren, een sterke sociale basis en stevige lokale teams. Deze opdracht wordt versterkt wanneer lokale teams niet alleen toegang bieden tot professionele voorzieningen, maar ook goed zijn verbonden met het eigen netwerk van gezinnen en met organisaties voor informele steun. Informele steun kan vóór, naast en na professionele hulp worden ingezet, waarbij behandeling en bescherming tijdig beschikbaar moeten blijven.

Niet iedere vorm van informele steun vraagt om dezelfde ondersteuning. Sommige initiatieven functioneren met beperkte faciliteiten; andere vragen om professionele coördinatie, zorgvuldige matching, training, begeleiding en borging van kwaliteit en veiligheid. Voor lokaal benodigde en kwalitatief verantwoorde vormen van georganiseerde informele steun is daarom voldoende continuïteit in beleid en financiering nodig.

De motie vraagt het college om lokaal te beoordelen welke vormen van informele steun nodig zijn, hoe deze aansluiten op het bestaande beleid en welke financiële en organisatorische randvoorwaarden passend zijn. De gemeenteraad behoudt daarbij via de kadernota en begroting zijn budgetrecht.

Voor een goede beoordeling van de uitvoering is het van belang niet alleen te kijken naar aantallen deelnemers of koppelingen, maar ook naar resultaten zoals ervaren steun, netwerkversterking, stabiliteit, eigen regie en de samenwerking tussen informele en professionele ondersteuning. Met deze motie geeft de gemeenteraad lokaal invulling aan de oproep om informele steun niet als tijdelijk of vrijblijvend extra aanbod te beschouwen, maar als een duurzaam onderdeel van de sociale basis rondom jeugd en gezin.

